

§ 285

**Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
valtuutettu Maria Ohisalon toivomusponnosta mahdollisuuksista
kehittää tiedotusta nuorten aloitekanavasta**

HEL 2018-011176 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että aloitteessa esitetyt näkökulmat aloitekanavaan ja sen käyttöön tutustumiseen yhteiskuntaopin tunneilla ovat perusopetuksen ja lukio-opetuksen opetussuunnitelmien tavoitteiden mukaisia.

Yhteiskuntaopin opetus syventää opiskelijan käsitystä ympäröivästä yhteiskunnasta ja antaa hänelle valmiuksia kasvaa yhteiskunnallisista asioista kiinnostuneeksi aktiiviseksi ja osallistuvaksi kansalaiseksi. Kansalaisyhteiskuntaa, yhteiskunnan rakenteita ja keskeisiä ilmiöitä, valtaa, taloutta ja vaikuttamista tarkastellaan suomalaisesta, eurooppalaisesta ja globaalista näkökulmasta. Yhteiskuntaoppi rakentuu eri yhteiskuntatieteiden ja oikeustieteen sisällöistä kannustaa aktiiviseen yhteiskunnalliseen osallistumiseen. Opetuksen yhtenä tavoitteena on oppilas ja opiskelija tuntee vaikutusmahdollisuutensa demokraattisen yhteiskunnan jäsenenä paikallisella, valtakunnallisella ja kansainvälisellä tasolla ja on motivoitunut toimimaan aktiivisena ja vastuullisena kansalaisena.

Perusopetuksen yhteiskuntaopin opetussuunnitelmassa todetaan, että Helsinki tarjoaa hyvät mahdollisuudet tutustua kaupungin erilaisiin lukiisiin vaikuttamisen työkaluihin ja kanavoihin. Yhteiskuntaopin sisällöllisten tavoitteiden mukaisesti jokainen oppilas opiskelee mielipiteiden kanavoitumista osana julkisen vallan toimintaa ja harjoittelee aktiivisen kansalaisen vaikuttamisen keinoja autenttisissa tilanteissa. Yhteiskuntaopin tavoitteena on ohjata oppilas ymmärtämään yhteiskunnallisen päätöksenteon periaatteita ja toimintatapoja ei vain paikallisesti vaan myös laajemmin kansallisella, Euroopan Unionin tasolla sekä globaalisti. Lisäksi oppiaineen tavoitteena on, että oppilaasta kasvaa aktiivinen kansalainen, joka tuntee vaikutusmahdollisuutensa ja kehittää omaa lähiyhteisöä.

Yhtenä lukion kaikille opiskelijoille pakollisena kurssina on Suomalainen yhteiskunta (YH1), joka perehdyttää valtiollisiin ja yhteiskunnallisiin järjestelmiin ja niissä vaikuttamiseen. Kurssi keskittyy suomalaisen yhteiskunnan analyysiin valtio-opin, sosiaalipolitiikan ja sosiologian käsitteistöä ja teorioita hyödyntäen. Keskeisiä näkökulmia ovat demokratia,

yhteiskunnan perusrakenteiden kehitys, valta ja vaikuttaminen aktiivista ja osallistuvaa kansalaisuutta korostaen. Kurssin yhtenä tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää suomalaisen yhteiskunnan perusrakenteet paikallisella ja valtiollisella tasolla, tuntee kansalaisen perusoikeudet, vaikuttamiskeinot ja -mahdollisuudet sekä kiinnostuu yhteiskunnallisesta osallistumisesta.

Opetussuunnitelman pedagogiset linjaukset ohjaavat kouluja kehittämään toimintatapojaan niin, että oppilaiden osallisuus toteutuu. Keskeinen tavoite on edistää oppilaiden osallisuuden ja demokraattisen toiminnan tavoitteita koulujen opetuksessa ja toimintakulttuurissa. Lisäksi Perusopetuslaki (628/1998), Lukiolaki (629/1998) ja Laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) edellyttävät opetuksen järjestäjiltä oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuuden edistämistä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että esityksen mukaisesti Helsingin kaupungin nuorten aloitekanava on yksi vaikutuskanava mihin kouluissa tutustutaan. Aloitekanavan käyttöä osana opetusta käsitellään oppilaskunnan ohjaavien opettajien verkoston tapaamisissa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Ilona Taimela, opetuskonsultti, puhelin: 310 21878
ilona.taimela(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa valtuutettu Maria Ohisalon toivomusponteen 18.12.2018 mennessä. Toivomusponsi kuuluu seuraavasti: Merkitessään tiedoksi nuorten aloitteet kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuuksia kehittää tiedotusta nuorten aloitekanavasta. Aloitekanavaan ja sen käyttöön olisi hyvä tutustua yhdessä esimerkiksi yhteiskuntaopin tunneilla ja opettajilla olisi oltava parempi tietopohja kanavasta, jotta tieto leviäisi nuorten keskuudessa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

18.12.2018

Asia/22

Lisätiedot

Ilona Taimela, opetuskonsultti, puhelin: 310 21878
ilona.taimela(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala